



Alena Škatula ja Deniss Klimuk aktsioonis.

FOTO: HARRI ROSPU

Portselanparaad

ARVUSTUS

HEILI EINASTO
tantsukriitik



Piotr Tšaikovski

«Uinuv kaunitar»

Originaalkoreograafia autor Marius Petipa. Uusredaktsiooni koreograaf-lavastaja Toomas Edur. Dirigent Vello Pähn. Kunstnik Peter Docherty. Valguskunstnik Anton Kulagin

Eesti Rahvusballeti esietendus
14. novembril Estonia teatris

Toomas Eduri ja Jevgeni Neffi koostööna valminud «Bajadeer», mis oli lühendatud, romantilises võtmes lavastatud versioonis veenev, tekitas teatud ootused ka «Uinuva kaunitari» uuslavastusega seoses, mis paraku ei teostunud.

Erinevalt Ludvig Minkuse lihtsakoelisest muusikast on Pjotr Tšaikovski helikeel rikas ja varjunditerohke ning nõuab koreograafilt ja tantsijalt enam kui vaid rütmitunnust ja meloodiakõverate üksteisest järgimist. Igal juhul näis lavastus (esietenduse põhjal) tervikuna kulgevat muusikast mööda ning tantsude sooritus, eriti rühmas, väga rabedana.

Edur on trupi parema rakendamise nimel lisanud partiisid, eriti meestele. Nii tulevad haldjad esimeses pildis kohale saadetuna kavaleridest, kellele antakse ka võimalus oma oskusi näidata. Tei-

ses pildis tantsivad Aurora kosilased ka neiu sõbrataridega ja mitte üksnes printsessiga kuulsas «roosi-adagio's», kus nende roll, nagu Petipa balletites ikka, on pigem imetlev ja toetav. Kolmandas pildis on prints Desiré saatjaiks viimase pildi muinasjutude tegelased, kes samuti kraapsjalga keerutavad.

See kõik lisab balletile värve, mida omalt poolt täiendab kiiskavalt kirev kostüümide värvivalik, nii et Petipa balleti klassikaliselt lihtsa väärkuse asemel luuakse mulje idamaisest laadast. Muidugi, kui silm sellest riburäbust läbi tungib, võib nautida rõivaste kaunist lõiget ja originaalkoreograafia puhast tantsujoonist.

Kui «Uinuv kaunitar» oli algselt kummardus barokiajastu hääbuvale hiilgusele, siis kõnealune versioon mõjub hilisrokokoo tardunult mui-gavate portselanfiguuride paraadina. Kauneim ja filigraanseim selles reas on vaieldamatult kangelanna Aurora Alena Škatula esituses, kes veatult sooritab raskeimadki tasakaalutrikid, näol muutumata armastatult naeratus.

Vaid II vaatuse romantilisest vaimsusest kantud unistusepilt, solvunud haldjas Carabosse Triinu Leppik-Üpinkini jõuliselt plastilises esituses ning kasside tantsu meelas sensuaalsus toovad balletti ehedat, elavat hingust. Muinasjutulise elamuse saamiseks tuleb kohe alustada konjakist, kohvist ja koogist.